

UGIFTE SAMLEVENDE

Formentlig omkring 250.000 til 300.000 par i Danmark lever papirløst sammen. At leve papirløst sammen kræver rent faktisk en del papirer, idet der bør indgås (skriftlige) aftaler mellem de papirløst samlevende om en lang række forhold, idet der ellers kan opstå og ofte vil opstå uenighed, hvis samlivet ophæves. Derfor er det altid en god ide at være på forkant med de spørgsmål, der vil opstå, såfremt samlivet ophører.

Baggrunden for, at det er nødvendigt at indgå forudgående aftaler om, hvilke regler der skal gælde mellem parterne under samlivets beståen og særligt i den situation, hvor samlivet ophører, er, at der ikke i Dansk Lovgivning eksisterer regler, der direkte regulerer forhold mellem ugifte samlevende. Sådanne regler eksisterer kun i den situation, hvor man rent faktisk er gift.

Der bør således allerede når man flytter sammen aftales nogle spilleregler for samlivet. Eksempelvis bør det aftales, hvorledes økonomien skal være under samlivet og hvorledes de ting, man hver især køber eller eventuelt køber sammen mens man bor sammen, skal deles, såfremt samlivet ophører.

En aftale omkring disse forhold betegnes ofte som en samlivskontrakt.

Eksempelvis kan der i en samlivskontrakt aftales, at alt hvad parterne har købt hver især eller eventuelt købt i fællesskab skal deles ligeligt, uanset hvem der tilfældigvis har betalt for aktivet. I relation til gældsposter står ugifte samlevende ikke helt så frit, idet der ikke kan aftales en ligelig fordeling af gælden med virkning for den, der har pengene til gode. En sådan aftale har kun virkning mellem parterne, hvorimod aftalen ikke binder en kreditor, med mindre kreditor har samtykket heri.

Et særligt og ofte det største problem i forbindelse med ophør af samlivet mellem ugifte samlevende er boligen. Det vil ofte være forholdsvis enkelt at afklare, hvem der har ret til at bebo den tidligere fælles bolig fremover. Såfremt der er tale om en lejebolig, afhænger retten til fortsat at blive boende i lejligheden med udgangspunkt hvem, der har skrevet under på lejekontrakten. Såfremt den tidligere fælles bolig er en ejerbolig, må det afgøres med udgangspunkt i skødet og tingbogen, hvem boligen tilhører og dermed som udgangspunkt har ret til fortsat at blive boende i boligen. Et særligt problem opstår, hvis den tidligere fælles bolig har tilhørt begge de ugifte samlevende. Ofte benævnt som sameje. I den situation kan retten afgøres, hvem der har mest behov for at blive boende, med mindre andet kan aftales.

Ved ejerboliger er det tillige ofte en væsentlig problemstilling, at den part der ikke ejer boligen, har været med til at betale lånene i boligen og dermed bidraget til at nedbringe gælden på den bolig der reelt tilhører den anden part.

Hvis man vil undgå stridigheder om boligen i forbindelse med ophør af samlivet – og i tilfælde af dødsfald – bør man ved en samlivskontrakt (eller eventuelt en samejekontrakt om den pågældende bolig) aftale, hvorledes der skal forholdes med boligen, herunder hvem der har ret til at blive boende i boligen og værdiansættelsen af denne i tilfælde af ophør af samlivet.

Dødsfald:

Ugifte samlevende har ikke arveret efter hinanden. Dette gælder uanset hvor mange år, man har haft fælles bopæl. Der er mange, der tror, at det forholder sig anderledes, men faktum er altså, at ugifte samlevende ikke har arveret efter hinanden.

I tilfælde af den ene parts død, kan længstlevende risikere at blive stillet uforholdsmæssigt dårligt, da der hverken er fælles formue, der skal ligedeles, ligesom der ikke er arv efter den førstafdøde til den længstlevende. Derfor er det afgørende vigtigt, at ugifte samlevende opretter testamente, således at den længstlevende sikres bedst muligt.

Livsforsikringer kan ligeledes være med til at sikre, at den længstlevende stilles bedre i tilfælde af dødsfald.

Børn/forældremyndighed:

Det er en væsentlig forskel i forhold til ægtefæller, at faren skal anerkende faderskabet skriftligt, ligesom eventuelt forældremyndighed skal aftales og "blåstemplet" af Statsamtet. Faren har med andre ord ikke automatisk forældremyndighed over fælles børn i modsætning til hvis "far og mor" er gift.

* * * * *

Som det vil fremgå af ovenstående, er det overordentlig vigtigt at have styr på papirerne, når man lever papirløst sammen.

Advokat Lars Rafn
lgr@compasslaw.dk
sept. 2006